

de Diaconissis; quarum gradum non omisit, si tunc in Ecclesia fuisset in usu. Hinc Petrus Pitaravensis primus Lombardi Commentator in glossis super Sent. lib. 4. dist. 20. lit. F. ut testatur ipse Morinus ubi prox. num. 6. hæc verba posuit: Est velum Ordinationis in Diaconissis, quadragesimo anno, sed abiit in desuetudinem. Subdit tamen Morinus, quod prius cessavit in Ecclesia Latina; tardius autem in Græca. Quod si studiosus requirat causas, propter quas extinctus fuit Diaconissarum Ordo? Respondet Barbosa d. lib. 1. Jur. Univ. cap. 36. num. 10. his verbis: Postmodum succedentibus temporibus ex hac Ordinatione, & multiplici munere concesso Diaconissis, forsitan ipsi insolescentibus, & majora conantibus, prout innata est femineo sexui ambicio, Diaconissarum Ordo aboleri cepit, eo modo, quo & Chorepiscoporum usus sublatus est. Sed non obscura est ratio abolitionis earumdem Diaconissarum; scilicet quia Episcopi in primis Ecclesie sacculis earum ministerio potissimum indigebant in baptizandis mulieribus adultis per immersionem; o- pus enim erat, ut Diaconissæ assisterent, baptizan- des spoliarent, & post baptismum statim vestirent, ut dictum est supra. At reddita pace Ecclesie, ex- tinctis tyrannis Idolorum cultoribus, & Catechu- menarum mulierum deminuto numero, ob frequen- tem parvulorum baptismum; quem non amplius per immersionem, sed per infusionem aquæ super caput ferè ubique introduxit Ecclesia tamquam faciliorem, ac honestati magis consentaneam; cessavit etiam usus Diaconissarum in ministrando Baptismo, & hac de causa paulatim fuit intermissus, atque eorum Ordo aboleto; cætera Diaconissarum minist- eria aliis piis personis exequentibus. Et equidem in inclyta Civitate Venetiarum, ac etiam in hac Urbe Antioorea sunt, & semper fuerunt Matronæ nobilitate, ac pietate eximie, quæ licet non assu- mant Ordinem Diaconissarum, eorum tamen officia egregie exercent, tum in edocendo puellas do- ctissimas Christianam singulis Dominicis diebus, in Ecclesiis per Episcopos designatis; tum in submi- nistrando largas elemosinas mulieribus egenis; ut mihi innotuit in vilitationibus Scholarum Doctri- næ Christianæ per annos jugiter quadraginta subre- gimine Illustrissimi, ac Reverendissimi Georgii Cornelii Episcopi Patavini, ac Eminentissimi Gregorii Cardinalis Barbadiçi successoris in hoc Epi- scopatu, quibus humilitati meæ datum fuit in gradu Auditoris, & Vicarii Generalis deservire. U- terque enim ex Antistitibus prænominatis, ob eorum Apostolicum Zelum in instruendo populo, ac eo edocendo Doctrinam Christianam, frequenter invisebant Scholas ipsas, & antedictas piæ Matro- nas in hoc Sancto opere laborantes, commenda- bant; & ad earum instantiam elemosinas amplif- simas, quarum sæpe sæpius ego secretus delator eram, pro sublevandis pauperibus vel inuuptis, vel maritatis mulieribus, faciebant. Qui plura de Dia- conissis scire desiderat, legat Illustriss. Episcopum Sarnellium in sua novissima Basilicographia cap. 17. Emin. Card. Bonam Rer. Liturgic. cap. 25. n. 15. Joannem Bapt. Casallium de Veterib. Sacr. Christ. Ritib. part. 2. cap. 29. Emin. Card. de Lauræa in Epitome Canonum Verb. Diaconisse. Et Ascanium Tamburinum de Jure Abbatissarum disp. 7. quæst. 8. ad cuius finem ait, Mediolani adhuc vigere spe- ciatim quædam antiquarum Diaconissarum; scilicet quatuor Matronas, quas Vetulas vocant, à quibus in Missa solemnè deferuntur ad janam Chori panis, & vinum pro Sacrificio, quod etiam notat Magrius in d. Verb. Diaconissa.

DECISIO XXXII.

ARGUMENTUM.

Harum vocum Presbyteri, ac Sacerdotis significatio- ne præmissa, atque existentia Sacerdotii, & Presbyteratus Ordinis in Ecclesia, examinatur difficilis, laboriosa, ac famosa Quæstio, Quæ- nam sit Materia, & Forma in Ordinatione Pres- byterorum? Referuntur quatuor opiniones cum suis fundamentis. 1. Quod sit sola Traditio Calicis cum vino, & Patenæ cum pane. 2. Quod sit sola Manuum impositio, quam facit Episco- pus unâ cum Sacerdotibus assistentibus super ca- put Ordinandi. 3. Quod sit & dicta Traditio Calicis, & Patenæ; ac etiam impositio Manuum, quam facit solus Episcopus in fine Ordinationis. 4. Quod ultra hæc omnia etiam Unctio manuum Ordinandi cum Sacro Oleo sit materia essentialis, Forma sint Verba in prædictis omnibus artibus ab Episcopo prolata. Eligitur tertia opi- nio, tribus aliis rejectis. Ratio ejus fundamen- talis. Exceptiones Juridicæ contra Morini Ri- tuales antiquos non facientes mentionem de jam dicta Traditioe Calicis, ac Patenæ. Auctori- tas Traditionum Apostolicarum. Repetitio com- munitis Theologorum doctrinæ, quod Christus in- stituit in genere Materias Sacramenti Ordinis, relinquens in potestate Ecclesie, eas in specie designare.

SUMMARIUM.

- 1 Presbyteri, ac Sacerdotis nomen significatio.
2 Presbyter significat quatuor. Et quæ?
3 Presbyter in Jure significat simplicem Sacerdotem.
4 Sacerdotum Hebraicorum, & Legis Evangelicæ discrimina.
5 Heretici, qui Sacerdotium Legis gratie impugnavant.
6 Pauli Samosatani, & Zenobie Historia.
7 Albigenum hereticorum error circa Sacerdotem.
8 Hussitani Heretici negant potestatem Sacerdotalem.
9 Lutherus eorumdem seclator.
10 Sacerdotes fuerunt in omni lege.
11 Sacerdotium in Lege gratiæ à Christo institutum.
12 Presbyteratus Ordo est Sacramentum.
13 Presbyteratus de Materia, & Forma opinionones quatuor.
14 Calicis cum vino, & Patenæ cum pane Traditio an sit Materia Presbyteratus? Et quæ Forma?
15 Florentini Concilii Verba circa distam Materiam, & Formam.
16 Tridentini Concilii doctrina circa eandem.
17 Character in ordinatione Presbyteri quando imprimatur?
18 Presbyteri in eorum ordinatione an conferent Eucharistiam unâ cum Episcopo eos ordinante?
19 Presbyteri præcipuum officium quale sit?
20 Judas Iscariotes an fuerit ordinatus Sacerdos?
21 Cap. Presbyter. De Sacram. non iter. declaratio.
22 Absolvendi à peccatis potestas an detur ex sola traditione Calicis, & Patenæ? & num. 49.
23 Manuum impositio, quod sit Unica Materia Sacerdotii, fundamenta, & DD.
24 Carthaginensis Concilii IV. Verba circa Ordinationem Presbyteri.

26 Græci

- 26 Græci Presbyteros ordinant sola Manuum impositio.
27 Presbyterorum ordinatorum sine eorum consensu Historia.
28 Antiqui Auctores nihil dixerunt de dando Calice, & Patena in ordinatione Presbyterorum.
29 Albini Alcuini attestatio Anno 780. de Traditione Calicis, & Patenæ.
30 Testibus duobus affirmantibus magis credendum, quam mille negantibus.
31 Rituales antiqui nihil dicunt Græci, & Latini de traditione Calicis, & Patenæ in ordinatione Presbyterorum.
32 Ritualium Græcorum discrepantia cum forma ordinationis Apostolicarum Constitutionum.
33 Rituale ab 800. annis, & ultra scriptum habet traditionem Calicis cum Patena, præmissa manuum Unctione.
34 Rituales alii antiqui cum dicta traditione Calicis, & Patenæ.
35 Morino probabilis equivocatio circa tempora Ritualium.
36 Calicis, ac Patenæ traditio in ordinatione Presbyterorum antiquissima.
37 Manuum impositio triplex, dum Presbyteri ordinantur.
38 Materias, ac Formas duas Partiales in ordine Presbyteratus.
39 Presbyteri potestates due, & quæ?
40 Manuum impositio est Materia partialis essentialis Ordinis Presbyteratus.
41 Materie, & Formæ Ordinis Sacramenti cur non scripte in primis seculis Ecclesie.
42 Unctio manuum ordinandi Sacerdotis an sit Materia essentialis? & Verba in unguendo an sit Forma?
43 Unctio manuum prædicta antiquissima.
44 Benedicere personas, ac res spectat ex officio ad Presbyteros.
45 Hæsi Cardinalis opinio de Unctione manuum Presbyterorum.
46 Unctionis manuum Sacerdotum mysteria.
47 Opinio communis de Materia, & Forma Presbyteratus, quæ sit?
48 Materie, ac Formæ due partiales cur in ordinandis Presbyteris?
49 Absolvendi à peccatis potestas dari non potest non valenti consecrare Eucharistiam.
50 Christus dedit Apostolis primum facultatem consecrandi, deinde absolvendi à peccatis.
51 Manuum impositio ultima in ordinando Presbytero est materia essentialis, ac partialis.
52 Presbyteri non possunt esse Ministri Ordinis Presbyteratus.
53 Isebyra, & Collubus quinam fuerint?
54 Rituales Libri apud Morinum de Sac. Ord. quam fidem mereantur.
55 Scriptura sine die, & anno, & sine Auctore nihil probat.
56 Error probatur, cum ostenditur, rem se aliter habere.
57 Traditio Apostolica de materia Ordinis Presbyteratus.
58 Ecclesia habet à Christo facultatem mutandi materias Ordinum.
59 Theologi Itali, & Galli docent posse Ecclesiam mutare materias Ordinum.
60 Morini consensio de legitima Materia, ac Forma Ordinis Presbyteratus.

ob discrepantes Scholasticorum opiniones, tum ob differentem usum primitivæ Ecclesie Latine, & Græcæ, quia ab initio nulla sit mentio Instrumentorum traditionis in collatione hujus Ordinis, ut infra demonstrabimus. Porrò pro faciliiori intelligentia dicendum, quatuor sunt præmittenda. Primum est, quod hæc duo nomina Presbyter, & Sacerdos, licet apud nos idem significant, olim tamen diversum habebant significatum tum apud Scriptores Sacros, tum apud profanos. Siquidem Sacerdos semper significavit personam Dei cultui dicata ad sacrificia faciendâ, ut ostendit ipsius etymologia vocabuli. Sacerdos enim ita dicitur, quasi Sacra dans, vel Sacra faciens. Hinc de Melchisedech Rege Salem scriptum est Genes. 14. 18. quod protulit panem, & vinum, erat enim Sacerdos Dei Altissimi. Et de Aaron, ac filiis ejus, qui ad Sacrificia offerenda fuerant à Deo electi, dicitur Exod. 28. 1. Moy- si: Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum cum filiis suis, de medio filiorum Israel, ut Sacerdotio fungantur tibi. Et Divus Paulus Apostolus his expressit verbis ab Hebr. 5. 1. Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona, & sacrificia pro peccatis. Quæ omnia latè repetuntur in cap. Cleros, dist. 21. ubi sic: Sacerdos nomen habet compositionem ex Græco, & Latino, quasi Sacrum dans, sicut enim Rex à regendo, ita Sacerdos à sacrificando vocatus est; consecrat enim & sacrificat, & profectur ostendere hoc ipsum in Sacerdotibus Gentilium qui vocabantur Flamines, demonstrans causam hujus denominationis. At nomen Presbyter quatuor habet significaciones; aliquando significat Judicem, ut legitur in Daniele cap. 13. Vers. 28. Venerunt duo Presbyteri pleni iniqua cogitatione adversus Susannam; idest illi duo Viri, qui exarserant amore impudico versus eam, & erant, non Sacerdotes, sed Judices populi Judaici. Aliquando significat sapientem, & in hunc sensum dictum est ab Eccles. 7. 15. Nolite verbosus esse in multitudine Presbyterorum, idest Virorum Sapientum. Aliquando significat Episcopum; juxta verba illa: in Act. Apostol. 14. 22. Et cum constituissent illis per singulas Ecclesias Presbyteros; ubi Cornelius à Lapide commentatur dicens: tum summus, idest Episcopus; tum minores, idest Sacerdotes, Episcopi enim nomine Presbyterorum comprehenduntur, ut dixi etiam 1. Timoth. 5. Vers. 1. & 8. Nunc autem communi sensu significat Sacerdotem inferiorum Episcopo; & ab Episcopo distinctum. Rota Maceraten. tom. 2. decif. 256. num. 21. & ita appellatur Sacerdos in Sacris Conciliis, & in Jure Canonico Presbyter ut in Apostol. can. 6. Episcopus; vel Presbyter, vel Diaconus seculares curas non suscipiant: prout etiam in Nicæni Concilii Primi can. 16. Diaconus non debet communicare prius, quam Episcopus neque prius, quam Presbyter; quia gradus Diaconi infra gradum Presbyteri est, scireque debet, officii sui esse ministrare Episcopo, & Presbyteris, idest simplicibus Sacerdotibus. Et sic passim in Conciliis, ac ultimò in Tridentino sess. 23. can. 6. Si quis dixerit in Ecclesia Catholica non esse Hierarchiam Divinam ordinatione institutam, quæ constat ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris, Anathema sit, prout etiam can. 7. Si quis dixerit, Episcopos non esse Presbyteris superiores, &c. Ergo Presbyteri sunt Sacerdotes inferiores Episcopis.

Secundum præmissum est; quod magnum versatur discrimen inter Sacerdotes Legis veteris, & Legis gratiæ nostrorum temporum: Illi enim ad certam Tribum erant alligati, & debebant initis Matrimonii successores progignere; nostri verò Sacerdotes non carnali propagatione, sed divina consecratione generantur: Illi immolabant belluinas carnes: nostri offerunt Corpus, & Sanguinem Unigeniti Filii Dei. Illi rarò accedebant ad sacrificandum, quia non

K

pro libito, sed juxta tempus vicis suae, ut demonstravimus in nostris Decisionibus de Sacrif. Missae Dec. 22. n. 25. Dec. 23. n. 4. idest omni vigesima quarta hebdomada tantum; erant enim distincti Sacerdotes Aaronici in 24. vicibus, seu Classis; quae per turam accedebant ad Templum; & ibi unica hebdomada morabantur vacantes Sacrificiis, & hebdomada expleta revertentur ad domos suas, locum cedentes Vicis, seu Classi subsequenti. Nostris autem Sacerdotes quotidianis sacris Mysteriis Sacrificiorum, Divinarum Laudum, & Sacramentorum peragendis incumbunt. Illi tandem Uxorati carnalibus operibus, ac temporalibus negotiis vacabant, nostri vero caelibes, & continentibus spiritibus exercitiis, ac celestibus contemplationibus incumbunt, ut latius disserit Gonzalez in Comment. ad cap. Si qui Clericorum, 1. n. 9. de Cleric. Conjug. & nos ostendimus supra Decif. XXVII. num. 21.

Tertium praemissum concernit haereticorum delicta contra Sacramentum Legis gratiae. Primi omnium fuerunt Paulianisti circa annum Domini 300. circiter dicentes, illud nullam potestatem importare, ut notat Emin. Card. de Laurea de Sacram. Ord. disp. 6. n. 140. Hi haeretici habuerunt Auctorem Paulum Samofatenum natione Syrum, qui quasi monstrum horrendissimum, seu quasi pektis perniciosissima fuit gregi Christiano tempore, quo obtinuit Episcopatum Sedem Antiochenam. Furtur ascendisse Cathedralam illam Patriarchalem favore Zenobiae, cui Persae, videlicet Romanis, Syriae reginem tradiderant, ut notat Salelles de Inquisit. lib. 3. cap. 7. regul. 232. num. 165. Erat Zenobia natione Iudaea erudita in scientiis a Longino Philosofo, & in fide Christiana ab eodem Paulo Samofateno instructa, teste Spondano ad Annum Christi 265. num. 1. & ad Annum 269. num. 2. ubi subdit: Tatum Orientem post Odenati obitum Zenobiam eius uxorem plusquam virili animo possedisse. Et subinde Anno 724. indicto bello contra ipsam per Aurelium Imperatorem, fuisse ab eo spoliatam Orientali Regno, & dudam in triumphum Romam; sed postea liberam dimissam fuisse ad Senatu; & ei concessam possessionem in agro Tiburtino; ubi una cum filiis vixit more Romanae Matronae. De ea tandem sic Spondanus ibidem concludit: Zanobiam, quae ex Hebraeis venerat, & exculita erat (ut alias dicitur) Christianis Litteris, damnato jam ejus Magistro, ac Doctore impietatis Paulo Samofateno, & ex Imperii fultu depostam, reddita putamus Sapientiorum; atque probi Christianam Romanam Ecclesiam fidem servatam esse. Inquit praedicti Pauli Samofatensis discipuli negabant Sacramentum novae legis vim, ac potestatem.

Post variorum saeculorum cursum, idest Anno Christi 1176. insurrexerunt haeretici Albigenenses, qui assererent, bonos Sacerdotes habere quidem potestatem conficiendi Eucharistiam, malos autem nequaquam, ut advertit Emin. Card. de Laurea d. disp. 6. num. 140. & hi quidem fuerunt damnati in Concilio Lateranensi sub Alexandro Papa Tertio, ut observat Spondanus ad Annum 1179. n. 3. His extinctis surrexerunt haeretici Hussitani, sic dicti a Joanne Huss. Bohemo Anno 1407. eorum magistro, & hi docebant, Sacerdotibus in Sacra Ordinatione nullam aliam potestatem dari, quam officium praedicandi. Tandem his successit Lutherus, qui inter ceteras blasphemias haereticas contra Catholicam fidem divulgabat, Sacramentum novae legis nihil Sacrum continere, ideoque ad Laicos Magistratibus posse cuicumque ad libitum conferri, ut notat praezandatus Emin. Card. de Laurea d. disp. 6. n. 140.

Quartum praemissum est, quod de existentia Sacramenti ac Ordinis Presbyteratus in Ecclesia Catholica nemo est, qui dubitet; cum manifestum sit, in omni Legge, voluisse Deum, ut essent Sacerdotes atque homines Sacerdotali gradu insigniti, qui sibi

hostias offerrent. Et enim in Legge naturae habemus exempla de Caino, Abele, ac Noe qui Sacrificia offerrebant Deo, ac etiam Abraham, & Jacob, nec non Melchisedech, & Job, de quo scriptum est: *Consurgensque abiecit offerret holocausta* (pro filiis suis) *Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei, & benedixerint Deo in cordibus suis.* Job. 1. 5. De Legis vero scripturae, seu Moisaicae sacrificiis, in signum cultus, & adorationis Dei plenus est Canonice textus, incipiendo ab Exodo, & percurrendo per omnes libros usque ad Evangelium, idest per annos M.D. & amplius, nempe usque ad devastationem Jerusalem, ac Templi sub Tito, & Vespasiano, in his enim omnibus temporibus, sive in Tabernaculo per desertum, sive in Galgalis, & Sylo, sive in Templo Sacrificia Moisaica in veri Dei adorationem ad Sacerdotibus Aaronicis facta sunt; eoque, ut ait Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 1. Sacrificium, & Sacerdotium ita Dei Ordinatione conjuncta sunt, ut utrumque in omni Legge existerit.

Igitur etiam in Legge gratiae, in qua vivimus, & in Ecclesia Catholica extat Sacerdotium, & Sacrificium ad Christo Domino institutum, tamquam Pontifice, & Summo Sacerdote ab aeterno eius Patre constituto, juxta illud Psalmi 109. 4. *Juravit Dominus, & non punitur eum: Tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.* & prout differit Apostolus Paulus ad Hebr. 7. 24. ostendens quod *IESUS eo quod maneat in aeternum, sempiternum habet Sacerdotium;* & in Ecclesia sua reliquit Sacerdotes, qui tales effecti ordinatione Sacra, & Charactere Sacerdotali insigniti sacrificium sui pretiosi Corporis, ac Sanguinis offerrent; ac fideles ad peccatis absolverent, juxta potestatem traditam Apostolis, quos primos Sacerdotes, ac Episcopos consecravit, unde subjungit Trid. Concil. in cit. sess. 23. cap. 1. *Cum igitur in novo Testamento sanctum Eucharisticum Sacrificium accepit, fateri etiam oportet, in ea novum esse visibile, & externum Sacerdotium, in quod vetus translatum est. Hoc autem ab eodem Domino Salvatore nostro institutum esse, atque Apostolorum eorumque Successoribus in Sacerdotio, potestatem traditam consecrandi, offerendi, & ministrandi Corpus, & Sanguinem eius; necnon & peccata dimittendi, & retinendi Sacrae Litterae ostendunt, & Catholicae Ecclesiae traditio semper docuit.*

Idcirco cum in Legge gratiae existat Sacerdotium, & hoc sit ad Christo Domino institutum; sequitur, Ordinem Sacerdotalem, ac Presbyteratum esse Sacramentum, tum quia confert gratiam, & imprimit characterem, tum etiam quia est irrevocabile, ut ostensum est supra Decif. VI. n. 18. & n. 22. ubi DD. utriusque Scholae allegant ita sentientes, ac docentes, & hoc est de fide non solum ex decreto Concilii Florentini in Decreto Eugenii IV. ubi loquens de Sacramento Ordinis assignat ejus materiam, & formam, sed multo magis ex definitione Concilii Tridentini d. sess. 23. can. 3. facta his verbis: *Si quis dixerit Ordinem, sive Sacram Ordinationem non esse verum, & proprium Sacramentum ad Christo Domino institutum, & Anathema sit, quod latius demonstravimus d. Decif. VI. & docet Layman lib. 5. tract. 9. cap. 4. num. 1. ac Castropalaus part. 4. tract. 27. punct. 3. num. 1.*

His ita praenotatis, ac praemissis, cum Sacerdotalis Ordinatione sit Sacramentum, famosa oritur controversia apud Scholasticos Theologos, & apud Canonistas, quarentes: *Quanam sit Materia, ac Formam hujus Ordinis Presbyteratus?* Circa quam Quaestionem quatuor reperitur opiniones, quae hic sunt referendae cum fundamentis, quibus innituntur.

Prima opinio tenet, quod Materia Ordinis Presbyteratus sit sola traditio Calicis cum vino, & Patenae cum hostia, quam facit Episcopus, dum ordi-

nat Presbyteros, & quam idem ordinandi tangunt. 14 Forma vero, quod sint Verba, quae profert Episcopus, dum ipsi ordinandi eadem instrumenta tangunt: videlicet: *Accipite potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia Dei tam pro vivis, quam pro defunctis.* Fundamenta hujus opinionis sunt sequentia. I. Auctoritas Concilii Florentini in Decreto Eugenii IV. ubi sic dicitur: *Ordinis materia est illud, per cuius traditionem confertur Ordo; sicut Presbyteratus traditur per Calicem cum vino, & Patenae cum pane porrectionem.* Et paulo post subdit: *Forma Sacerdotii talis est: Accipe potestatem offerendi Sacrificium, &c.* Cum itaque Florentinum Concilium docendo, quanam sit materia, ac forma Presbyteratus, nil aliud dixerit, praeter supradicta verba, sequitur totam materiam hujus Ordinis consistere in traditione Calicis cum vino, & Patenae cum hostia; formaque totam restringi in iisdem Verbis eandem traditionem comitantibus. II. Ex Concilio Tridentino 16 sess. 23. cap. 1. in quo agens de prima oblatione, quam Christus Dominus fecit in ultima Coena pretiosi sui Corporis, & Sanguinis sub speciebus panis, & vini, & in qua ordinavit Apostolos Sacerdotes, haec habentur verba: *Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus panis, & vini Deo Patri obtulit; ac sub arandem verum Symbolis, Apostolis, quos tunc novi Testamenti Sacerdotes constituat, ut sumerent, tradidit; & eisdem, eorumque in Sacerdotio Successoribus, ut offerrent, praecipit per haec verba: Hoc facite in meam commemorationem, ut Ecclesia semper intellexit.* At horum verborum loco, in Sacerdotum ordinatione ponuntur haec: *Accipite potestatem offerendi Sacrificium, &c.* Patenae per ista verba, & per Calicem cum vino, & Patenae cum pane porrectionem, quae tunc fit, non profertur ab Episcopo, Diaconi constituntur veri, ac perfecti Sacerdotes. III. Quia illa est materia, ac forma essentialis Sacramenti Ordinis, in cuius traditione, & respectu oblatione imprimitur Character. Sed hic in ordinatione Sacerdotum imprimitur, dum illis traditur tangendum Calix cum vino, & Patena cum pane; & dum profertur praedicta verba: *Accipe potestatem offerendi Sacrificium,* ut notat, signat, ac adnotat Pontificalis Romanum in margine ad eadem verba. Ergo horum Instrumentorum traditio est tota materia, & eorumdem verborum prolatio est forma Ordinis Presbyteratus. IV. Neomythae, seu ipsi Sacerdotes recentior ordinati per dictam traditionem materiam, & prolationem formam, antequam illis imponatur manus ab Episcopo, & dicatur *Accipite Spiritum Sanctum, &c.* profertur verba consecrationis simul cum Episcopo; & consecrant eandem speciem, quas in Altari habet ipsemet Episcopus una cum illo; ut in confesso est apud omnes; & docent Layman lib. 5. tract. 1. c. 7. n. 5. Diana Coordinatus pluribus, idest tom. 2. tract. 5. ref. 20. & 21. nec non tom. 3. tract. 1. ref. 48. & late tom. 4. tract. 8. ref. 39. & 90. Sed potestatem consecrandi statim post tradita praedicta Instrumenta Neomythae non haberent, si per illam traditionem Instrumentorum, & prolationem Verborum, non essent perfecti ordinati, ac veri Sacerdotes effecti. Ergo tota, & integra materia Ordinis Presbyteratus est antedicta Calicis cum vino, & Patenae cum pane traditio; forma vero verba, quae in eadem traditione ab Episcopo profertur. V. Quando aliquis Ordo habet plura ministeria, & officia, tunc imprimitur character, quando traditur instrumentum tangendum, per quod denotatur magis praecipuum officium, ut notant Theologi de Officiis, Acolythi, ac Subdiaconi. Sed Presbyteri magis praecipuum officium est consecrare Corpus, & Sanguinem Domini, & hoc denotatur per traditionem Calicis cum vino; & Patenae cum pane.

Ergo in hac traditione character imprimitur, & completur Ordo. Ergo horum Instrumentorum traditio est De Sacramento Ordinis.

materia, verba autem, quae tunc dicuntur, sunt Forma. VI. Judas Icarotes fuit verus ordinatus Sacerdos cum aliis Apostolis, & habuit verum Sacerdotium, de quo intellexit S. Petrus, cum ipsi Judae applicavit, quod Spiritus Sanctus predixerat in Psal. 107. *Et Episcopatum ejus accipiat alter: idest Sacerdotium, ut commentatur S. Jo. Chrysost. in d. Psal. Hom. 3. Sed Judae non fuerat à Christo infusatum, & dictum Accipe Spiritum Sanctum, &c. quia haec insufflatio fuit post Resurrectionem tantum. Ergo essentia Ordinis Sacerdotalis consistit in Instrumentorum traditione; quae est totalis, & integra materia & in prolatione Verborum, quae est vera, & unica forma. VII. tandem probatur haec opinio per text. in cap. Presbyter. de Sacram. non iteran. ubi Gregorius IX. ita respondit: *Presbyter, & Diaconus, cum ordinantur, manus impositionem tantum corporali (Ritu ab Apostolis introducto) recipiunt. Quod si omisum fuerit, non est aliquatenus iterandum; sed statuo tempore ad ejusmodi Ordines conferendos cavet suppleendum, quod per errorem exiit praetermissum.* At haec doctrina de non iterando Sacramento esset falsa, si jam Sacramentum Presbyteratus, ac etiam Diaconatus per traditionem materiae cum forma, de qua supra, non fuisset valide collatum. Ergo traditio Calicis, & Patenae cum pane, & vino est substantialis materia Ordinis Sacerdotalis, & Verba, quae dicuntur eadem traditione, sunt forma; hanc opinionem tenent Sotus in 4. dist. 24. q. 1. art. 4. concl. 5. Gregorius de Valentia tom. 4. disp. 9. qu. 1. punct. 5. ubi vers. Secundo ait, quod Ordinatus Sacerdos post libi traditum Calicem cum vino, & Patenam cum pane, quod ad potestatem Ordinis posset abolvere à peccatis, etsi nondum ei ab Episcopo fuisset dictum cum impositione manus, *Accipe Spiritum Sanctum, &c.* Idem docet 23 ex Scotistis Faber de Sacram. Ord. in 4. dist. 24. q. 1. disp. 1. cap. 4. n. 96. Joannes della Cruz in Director. conscient. par. 2. de Sacram. Ord. dub. 2. concl. 1. Neugnus in 3. part. tom. 2. q. 37. art. 5. Hos citat, & eorum opinionem probabiliter dicit Diana part. 3. tract. 4. resol. 186. residente in ejus operis coordinati tom. 2. tract. 5. resol. 6. Alios pariter DD. allegat Carmuel in Theolog. Fund. lib. 3. n. 3636. quibus novissimè adhaeret Gonetus tom. 5. de Sacram. Ord. disp. 2. art. 3. §. 1. n. 45. & seqq.*

Secunda opinio tenet, veram Materiam Ordinis Presbyteratus esse Manuum impositionem, Formam vero verba, quae profert Episcopus cum manus imponit; adeo ut traditio Calicis cum vino, & Patenae cum hostia, sit simplex caeremonia. Hanc moricids defendit Morinus de Sacram. Ord. part. 3. Exerc. 7. cap. 1. n. 7. ubi ita: *Postrema opinio ea est, quae materiam Sacerdotii constituit solam Manuum impositionem. Hanc solam omnis Ecclesia Latina, Graeca, Barbara semper agnovit. Hanc solam commemorant omnes antiqui Rituales Latini, Graeci; omnes antiqui, & recentiores Patres Graeci, Latini. Fundamenta hujus opinionis sunt. I. Auctoritas S. Clementis Papae in lib. 8. Apostolic. Constit. cap. 16. ubi sic: *De Ordinatione Presbyterorum ego (Joannes) dilectus à Domino constituo vobis Episcopis. Cum Presbyterum ordines Episcopo, impone ipse manum capiti Presbyteri, assistentibus tibi Presbyteris, & Diaconis, & faciendo precationem dic: Domine omnipotens Deus noster, qui cuncta per Christum condidisti, &c. & sequitur satis proluxa oratio, in qua imploratur gratia Spiritus Sancti, ut ille ordinandum aptus evadat ad optulandum consilium populo Dei, ad eumque corde mundo gubernandum. Nihil de potestate Eucharistiam conficiendi, vel offerendi: nihil de traditione Calicis, & Patenae. II. Definitio Concilii Carthaginensis IV. in quo can. 3. sic dictum fuit: *Presbyter cum ordinatur, Episcopo cum benediciente, & Manum super caput ejus tenente, etiam omnes Presbyteri, qui praesentes sunt, Manus suas* 21**

juxta manum Episcopi super caput illius teneant. Legitur idipsum relatum à Gratiano in parte prima Decreti dist. 23. cap. Presbyter. III. Praxis Ecclesie Orientalis, quæ etiam nunc ordinat suos Presbyteros more antiquo, sola Manuum impositione, & hoc ait Morinus d. cap. 1. num. 8. etiam Romæ, videntibus, & probantibus Summis Pontificibus Romanis, quod demonstravit supra Decif. VII. num. 25. & ostendit Gobat trañ. 8. num. 94. & 95. IV. Verba S. Hieronymi in Comment. super Isaia cap. 58. Vers. 9. quæ talia sunt: *Plerique nostrorum Chirotoniam, idest Ordinationem Clericorum, que non solum ad imprecationem vocis, sed ad impositionem impletur Manus, ne scilicet, ut in quibusdam ritibus, vocis imprecatio claudesina Clericos ordinet nescientes, sic intelligunt, ut assumant testimonium Pauli scribentis ad Timotheum: Manum cito nemini imposueris. Nihil itaque de traditione Calicis, aut Patenæ: tota locutio de deprecatione cum impositione Manuum. V. Historica narratio Theodreti, qui floruit Anno 410. & refert ordinationem Salamani sanctissimi Eremitæ, quem Sacerdotem ex abrupto fecit Episcopus illius loci, dum super illum Manum imposuit. Et peregit precationem. Et alterius Macedonii solitarii Monachi, & hominis simplicissimi, quem pariter Sacerdotio insignivit, Manu super eo posita, etsi ille ignoraret, quid fecum ageretur; cumque aliqui ex adstantibus cum certificasset, factum esse Presbyterum, excanduisse (ait) & obvio corruitis, & baculo, cui inibatatur lacessivisse. Ita in Hist. SS. Patrum, quam Religiosum vocat, seu Philotheam cap. 13. & cap. 19. prædictus Theodoretus. At quantum mereret creditatem? & an valide ordinari possit Sacerdos aliquis ex abrupto, ignorans, quid fecum agatur? & detrectans omnino ordinari? cogitet studiosus Lector; nos de hoc videbimus infra suo loco. VI. Tractatus antiquorum omnium Auctorum, qui ante Annum Milleimum scripserunt de Divinis Officiis, & egerunt de Sacris Ordinationibus, inter quos S. Iulidorus, Alcuinus, Amalarius, Rabanus Maurus, Valfridus Strabo, quos nominat ipse Morinus dist. part. 3. Exercit. 7. cap. 1. num. 13. Hi enim omnes nullam fecerunt mentionem de traditione Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in Ordinatione Presbyterorum; sed tantum de Manuum impositione.*

Cæterum ab his discordat Albinus Alcuinus, qui fuit Venerabilis Bedæ discipulus, & scribebat Anno 780. nam in libello de Divinis Officiis testatur, tunc fuisse in usu non solum manus Episcopi impositionem iis, qui Sacerdotio augurabantur, sed etiam traditionem Calicis habentis vinum aqua mistum, ac Patenæ panem continentis cum horum verborum prolatione: *Accipe potestatem offerre Sacrificium Deo, Missamque celebrare tam pro vivis, quam pro defunctis; ut doctè observavit, & notavit Cabalutius in Notitia Eccles. Concilior. ad Secul. IV. in Dissertat. & Appen. ad Concil. IV. Carthagenen. num. 3. pag. mihi 176. Quæ Alcuini attestatio attenda, unà cum alterius Ritualis ejusdem ævi, de quo infra, videtur intrare inconcussum illud Juris Axioma, quod magis est credendum duobus testibus affirmantibus, quam mille negantibus. Gloss. in l. Diem proferre, in §. Si plures, ff. de Arbitr. & in cap. 1. de Prescript. in 6. Marcus Mantua Juris Consultus, & Eques Patavinus in Apophthegm. Juris Singularis 373. & passim omnes.*

Tandem VII. fundamentum hujus opinionis est Lectura Euchologiorum seu Græcorum Ritualium, quæ ponit Morinus de Sac. Ordinat. part. 2. pag. 52. & seqq. nec non Latinorum pariter Ritualium Librorum, transcriptorum à diversis Bibliothecis antiquis per eundem Morinum, & excusorum in eadem part. 2. a pag. 212. & seqq. in quibus non reperitur annotata dicta Calicis, ac Patenæ traditio in

Presbyterorum ordinatione; sed sola Manuum impositio; undè prædictus Auctor in part. 3. Exercit. 7. num. 12. amplificans hoc fundamentum, ita ait: *Antiqui Ritualis Latini, non secus ac Græci, istam instrumentorum traditionem nobis non exhibent. Quid, quid sperat ad illam materiam, & formam ab eis abest. Duo Ritus Ordinationis editi, unus Rome in Sancti Gregorii Sacramentario ex Bibliotheca Vaticana; alter Parisiis ab Hugone Mainardo ex Bibliotheca Corbejensi, quos hic cum aliis editis habes, ista omnia nobis non representant. Et persequitur narrando diversa alia Ritualia Latina antiquissima per eum, ut dixi, collocata in part. 2. a pag. 212. quæ sunt numero novem, in quibus nihil de traditione Calicis, ac Patenæ in Sacerdotibus inaugurandis, undè concludit d. cap. 1. num. 12. Profundum, & mirum est de hisce rebus apud eos silentium. Quis adeò despicit, ut sibi persuadeat, istos Ritus, & Episcopos, qui eorum libros, in Sacris agendis, utebantur, ea omisisse, quæ sola Presbyterum creabant, innumera vero, quæ ad rem nihil pertinebant, tam diligenter, & tam magnificè descripsit?*

Porrò tria opponi possunt prædictis Ritualibus. Unum, quod in Ritualibus Græcis, quoad formam verborum in ordinando Presbytero magna est differentia inter illam traditam ab Apostolis; quæ est in Apostolic. Constit. lib. 8. cap. 16. & illam, quam idem Ritualis Græci continent: hi enim addiderunt, tum hæc verba: *Divina gratia, que infirma semper curat, & deficiencia supplet, promovet bene religiosisimum N. Diaconum in Presbyterum; tum in subsequenti Oratione Deus, qui potens es in virtute Theod. addita sunt hæc alia: *Ut dignus sit sine crimine, & querela assistere Altari tuo; Offerre Tibi dona, & sacrificia spiritualia. Nullum horum Verborum reperitur in antedicta forma deprecativa Apostolorum. Igitur Ecclesia Græca formam antiquam inaugurandi Sacerdotes, quam adhibebant Apostoli, & primi Episcopi eorum discipuli, mutavit; & aliam expressivam Ministerii Sacerdotalis, & magis denotentem potestatem consecrandi Eucharistiam, illamque sacrificandam, & Deo in Sacrificio offerendam, addidit. Ergo id Christi permissioe potuisse facere credendum, ex nostrorum Theologorum doctrina (supius dicta, ac iterum infra repetenda, quod Christus Dominus instituit materias, & formas Ordinum in genere, non autem in individuo; id reliquens facere Ecclesie suæ. Deducitur ex his, non esse criminandam Ecclesiam Latinam, si in ordinandis Presbyteris addidit traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum pane tamquam materiam magis expressivam effectus, ac facultatis ejusdem ordinationis. Alterum est, quod in Codice Sacrarum Ordinationum Ritus antiquissimo, quem ponit Morinus d. part. 2. pag. 257. & affirmat sibi ad utendum concessum fuisse Romæ à Venerabili, docto, pioque Seno Constantino Abbate Cajetano, Viro Litterarum, & antiquitatis amante, & quem Codicem scriptum esse ait circa Annum Domini 800. in hoc, inquam, Codice antiquissimo, in ordinatione Presbyteri ita legitur pag. 262. col. 2. *Explicit autem Oratione, (quam recitavit Episcopus tenens manum super caput Ordinandum, & cum eo illam pariter ita tenentes alii Presbyteri) ac capiens oleum faciat Crucem super manus ambas ita dicendo: Consecrare, & Sanctificare digneris Domine manus istas per istam Unionem, ut quæcumque consecraverint, consecrentur, & quæcumque benedixerint, benedicantur, & sanctificentur. In nomine Domini Nostri Jesu Christi. Hoc factò accipiat Patenam cum oblatis, & Calicem cum vino, & dicat: Accipe potestatem offerre Sacrificium Deo, Missamque celebrare, tam pro vivis, quam pro Defunctis. In nomine Domini. Alios etiam Ritualis Codices ponit Morinus a pag. 269. & seqq. quos juniores illo vocat, etsi aliquos ante An-***

num

num milleimum scriptos, in quibus pariter post impositionem manuum ordinandorum Sacerdotum fit mentio traditionis Calicis, ac Patenæ, vinum, & panem continentium. His stantibus, reflectat studiosus Lector, & consideret, dictam Calicis, ac Patenæ traditionem esse nullius tertius introductam, cum de ea præfatus Ritualis Abbat Cajetani meminisset anno octingentesimo; ex quo confirmatur attestatio Albinus Alcuini, de qua supra, ante eundem Annum octingentesimum scribentis; sicque Concilium Florentinum eandem traditionem Calicis, & Patenæ innuendo anno 1430. non posuit pro materia Ordinis Presbyteratus quid novi; sed quod erat in usu septingentis annis, & ultra juxta horum Ritualium antiquissimorum, ac eorum ætatem à Morino indicatam. Tertium autem, quod isdem Morini Ritualibus opponi potest, (salva semper reverentia ipsi Morino debita, tamquam Viro eruditissimo, & in percurandis antiquis Sacrarum Ordinationum Ritibus summè benemerito,) illud est, quod errare potuerit in ipsorum ætate, seu antiquitate definienda, & fortè quod sint leniores, atque antiquiores, quam ille eosdem faciat; utitur enim Astrologia judiciaria, seu Chromantia, quæ est ars vaticinandi ex manuum signaturis, ac lineamentis, in eorumdem Codicum navitate judicanda; videlicet ex aspectu characterum seu frontis, & circa hoc nihil est, quod eum ab errore prævertit; sunt enim Libri antiqui adinstar hominum, quos sæpè judicamus ex aspectu faciei vegetæ juniores, multò, quam sint in ætate. Cur non licet asserere, Codices Ritualis Anglicanos, seu Gallicanos, quos Morinus ortum habuisse vaticinatum parum ante, vel post milleimum annum; fuisse scriptos quatuor, vel quinque sæcula ante milleimum? In quarto, & quinto Sæculo Fides Catholica in florentissimis illis Regnis invecta est per Sanctos Viros, qui sicut à Romanis Pontificibus fuerunt missi, sic ipsi eosdem Rituales Codices, traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in initiandis Presbyteris continentes, accepit id verissimile.

Quidquid sit, hæc traditio Calicis, & Patenæ in Ecclesia Latina non est recens, sed vetustissima; etsi non inficiemus, multos SS. Patres, imò etiam Pontifices Romanos antiquos de ordinatione Presbyterorum loquentes solius impositionis manuum meminisse, inter quos Alexander II. in cap. Ex multis, 1. q. 3. & Urbanus II. in cap. Daibertum, 1. q. 7. & Urbanus III. in cap. 2. de Clerico non Ord. ministr. quorum verbis freti multi Theologi, qui ante Concilium Florentinum scripserunt, non habentes notitiam veterum Ritualium attestantium traditionem Calicis ac Patenæ opinati sunt, solum impositionem Manuum in ordinatione Sacerdotum esse materiam essentialiam; prout tenuisse videtur S. Bonaventura; qui scribebat Anno 1265. in 4. dist. 24. part. 2. art. 1. q. 4. num. 58. & alii, quos citat Fagnanus in cap. Presbyter, num. 32. de Sacram. non iterum. quibus adhærere voluit Morinus in cit. part. 3. Sacrar. Ordin. Exercit. 7. cap. 1. ubi (quod magis est) num. 5. notat, tres manuum impositiones fieri in ordinatione Presbyterorum ex Pontificali Romano; Unam statim post Litaniis tum ab Episcopo, tum à Sacerdotibus adstantibus sub silentio; Alteram ab isdem omnibus, Episcopo Orationem alta voce recitante; & Tertiam in fine Ordinationis, dum solus Episcopus ponit manum super caput ordinati; & dicit: *Accipe Spiritum Sanctum; quorum remissionis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt. Hanc Tertiam impositionem manus, vult Morinus, (opinione sua equidem recenti, & Scholasticis inaudita) esse simplicem ceremoniam, alienam prorsus ab ordinis Presbyteratus essentia, ac quidditate, quæ in prima, ac secunda manuum impositione vult tantum existere.*

Tertia autem opinio communiter à Theologis, & Canonistis approbata docet, duas esse parciales materias, ac formas ordinis Presbyteratus, scilicet Unam Calicis cum vino, & Patenæ cum pane traditionem; Alteram Impositionem manuum, quam facit Episcopus super Caput ordinandi, & subinde duas esse formas parciales, sed essentielles; Verba scilicet, quæ profertur ab Episcopo in applicatione ipsarum materiarum; in prima: *Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia Dei tam pro vivis, quam pro Defunctis*; in secunda, *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remissionis peccata &c.* Hujus communis opinionis fundamenta sunt. I. Quia duæ sunt potestates, quæ conferuntur Presbytero in ejus ordinatione: Una in Corpus verum, & realem Christi, idest ejus consecrationis; Altera in Corpus mysticum, nempe absolvendi fideles à peccatis. Itaque prima potestas traditio Calicis, ac Patenæ confertur cum prolatione suæ formæ; secunda in impositione manus cum Verbis, *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remissionis peccata &c.* II. Quia de prima Materia, & Forma expressè locutum est Concilium Florentinum, & in eo Eugenius IV. in Decreto Armenorum. De Secunda autem loquitur Concilium Carthagenense IV. in cap. 3. III. Quia illa est vera materia Sacramentorum, per quam denotatur effectus, ac vis ex eis emanans. Sed vis, & effectus ordinis Presbyteratus est conferre ordinato facultatem conficiendi Eucharistiam, illamque offerendi Deo; & hæc denotatur per primam Materiam, ac primam Formam. Item ejusdem Ordinis vis, & effectus est absolvere à peccatis, & hæc innuitur in secunda materia, & forma. IV. Quia Episcopus in collatione hujus Ordinis imitatur Ordinationem Apostolorum à Christo Domino factam. Sed Christus Dominus prius contulit Apostolis potestatem consecrandi, idest in ultima Cœna ante passionem, postea dedit isdem facultatem absolvendi à peccatis, scilicet post Resurrectionem. V. Proprium est omnium formarum Sacramentalium id efficere prædicæ, quod significant speculative: sed utraque forma significat dictas duas essentielles potestates; ergo utraque est vera Forma, Res autem, cum quibus profertur, sunt veræ materiæ. VI. Quia de Jure Divino potestas absolvendi à peccatis annexa est potestati consecrandi Eucharistiam, itaut hæc sine illa nequeat existere. Ergo cum dari non possit facultas absolvendi à peccatis non habenti facultatem conficiendi Eucharistiam, & illa facultas Eucharistiam conficiendi non tribuit potestatem absolvendi, necesse est, ut utraque expressè conferatur per suas proprias materias, & formas, quarum utraque est quidem partialis, sed necessaria, & de essentia perfectæ Ordinationis. VII. Quia Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 2. de Extrema Unct. dicit, illius Sacramenti ministros esse, aut Episcopos, aut Sacerdotes, ab ipsis ritè ordinatos per impositionem manuum. Ergo hæc est altera forma partialis & essentialis Ordinationis Presbyteratus: eo magis, quia idem Concilium Tridentinum sess. 23. de Sac. Ord. can. 4. subdit: *Si quis dixerit per Sacram Ordinationem non dari Spiritum Sanctum, ac proinde frustra Episcopum dicere, Accipe Spiritum Sanctum &c. Anathema sit.*

Quare ex hoc canone manifestè resultat, secundam Formam, quæ profertur ab Episcopo Presbyterum ordinante, *Accipe Spiritum Sanctum &c.* non esse simplicem ceremoniam, ut asserit Morinus, (cujus opinio relata supra num. 27. non solum est improbabilis, sed periculosa in fide) sed Formam partialem, ac de essentia ejusdem Ordinationis; per quam confertur gratia Spiritus Sancti, & completur Sacerdotium, impartiendo facultatem ligandi, atque absolvendi, prout tenent, ac docent Theologi Scholastici, Moralistæ, ac Canonistæ, quos allegant, & sequuntur Salmanticenses de Sacram. Ordin. trañ. 8. cap. 3.

cap. 3. à num. 38. & segg. Coninch, Vasquez, Filiceus, Layman, Henriquez, & alitapud Dianam Coordinatum tom. 2. trañ. 5. resol. 6. deducta ex inordinato part. 3. trañ. 4. resol. 186. Emin. Card. Belarminus de Sacram. Ordinis lib. 1. cap. 9. Et de Lauræa eod. trañ. disp. 6. art. 8. per totum, quibus addo Castropala part. 4. trañ. 27. punct. 4. num. 7. Gobatum trañ. 8. num. 117. 118. & segg. Brognolum in Specul. Cleric. trañ. 16. cap. 10. num. 4. Doctissimum Mactrium in 4. Sent. disp. 4. de Sacram. Ord. art. 2. & Illusterrimum Fagnanum in cap. Presbyter. de Sacram. non iterum, per totum, ubi copiose de hac opinione; & num. 38. ubi notabiliter dicit, non esse mirandum, quòd in Actibus Apostolorum, & per consequens in primis sæculis Ecclesie nulla mentio fiat de materia, & forma Ordinis Sacramenti, sed de sola impositione Manuum, quia ut ex S. Dionysio observat S. Thomas in 4. dist. 7. q. 1. art. 1. hæc occultanda erant in primitiva Ecclesia propter irrisiones Gentilium; subdens: *Et propterea idem S. Dionysius in fine Ecclesiastica Hierarchie excusat se à determinatione formarum Sacramentalium: unde non mirum si in cap. 5. ubi Ordinationum Ritus declarat, non meminisse nisi solum manuum impositionis.*

Quarta denique opinio circa Materiam, & Formam Presbyteratus est, quòd etiam Unctio manuum Ordinandi, quam facit Episcopus Oleo Sacro Castechumorum sit Materia essentialis unà cum aliis materiis hucusque relatis; Forma quoque essentialis sint ista Verba, quæ in ipsa Manuum Unctione profert Episcopus; videlicet: *Consecratur Manus iste, quem Dominus. & sanctificetur per istam Unctionem, & nostram Benedictionem, ut quæcumque benedixerit, benedicta sint: & quæcumque sanctificaverint, sanctificentur.* Hujus opinionis duo possunt assignari fundamenta. Unum est, quòd hujusmodi Unctio manuum ordinandorum ad Presbyteratum est antiquissima; siquidem reperitur annotata non solum in omnibus Ritualibus Latinis antiquis, quos Morinus transcripsit d. p. 2. de Sac. Ord. à pag. 217. & segg. Sed etiam in antiquissimo, & omnium antiquo primo, quem scriptum fuisse Anno 500. a. confirmat ipse Morinus, ibid. pag. 212. in gratiam Ecclesie Pictavensis; & nunc conservari in Bibliotheca Viri Amplissimi D. Petavii Senatoris Parlamenti Parisiensis integerrimi. Si enim est Materia Presbyteratus traditio Calicis cum vino, & Patenæ cum Hostia, quæ recentior est, ac posterior in Ritualibus; multò magis dicendum videtur, Materiam quoque esse prædictam manuum Unctionem, quæ antiquior est, imò antiquissima in Ecclesia Latina, & de ea constat, quòd fuerit in usu circa quintum sæculum à Christi Nativitate. Alterum fundamentum esse potest, quòd proprium officium est Presbyterorum benedicere tum personas, ut in Missa, tum infirmos, ac alias res materiales, comestibilia, candelas, palmas, & hujusmodi, de quibus in Rituali Romano: hoc autem officium, seu potestas in Sacerdotibus provenire videtur ab hac manuum Unctione cum Oleo Sacro, quam receperunt in eorum Ordinatione. Hinc Quartus in Tractatu de Benedictionibus tit. 1. scilicet d. 2. ita scribit: *Sacerdotes consecrantur, ut sint præcipui Christi Ministri, & dispensatores Mysteriorum Dei, ex Apostolo 1. Cor. 4. Cum ergo per Benedictionem dispensentur gratia, & dona Dei, merito Ecclesia adhibuit Ordini Sacramentali munus benedicendi: ita ut soli Sacerdotes sint Ministri Benedictionum. Quare dicitur qui ordinatur Sacerdos (notetur) cuiusque manus consecrantur, sic et dicitur ab Episcopo consecrante: Ut quæcumque benedixerit, benedicanter; & quæcumque consecraverit, consecratur, sicuti constat ex Pontificali Romano tit. de Ordin. Presbyteri.*

Nihilominus paucissimi sunt Auctores, qui hæc

opinionem approbaverint, ut testatur ipsemet Morinus part. 3. Exercit. 7. cap. 1. n. 6. ita dicens: *Sententiam istam amplexus est Cardinalis Hostius; paucissimi, aut nulli cum secuti sunt, licet præcedentibus omnibus sit probabilior, ut patet Patrum dictis, & antiquis Ritualibus multò conformior. Sed nec mirandum, quòd non repeti sint sectatores opinionis Hostii, quia officium benedicendi spectat ad Presbyteros tamquam omnium fidelium spirituales Patres, quorum officium est filios benedicere, ut subdit Quartus d. dub. 2. Unctio autem manuum in ordinatione habet alia mysteria, relata ab Amalario de Offic. Eccles. lib. 2. cap. 12. his verbis: *Ordinandis Ordine Presbyteratus unguuntur Manus ab Episcopo, tum ut sint munde ad ipsam Deo offerendam, tum ut sint longe ad omnia pietatis Officia. Quare Hostii opinio non refutat Gobatus d. trañ. 8. n. 128. ubi nu. 130. ait, nihil innovandum, si per errorem Unctio facta fuisset cum Christumate.**

Ex his igitur quatuor opinionibus hucusque relatis circa Materiam, & Formam Ordinis Presbyteratus, videndum est, quenam ex ipsis sit eligenda, & approbanda? Et equidem Tertia est, quam amplectuntur communiter Theologi, ac Canonistæ; & quam nos quoque sequi debemus, aliis tribus prostris explosis, ac derelictis. Rationes, & Fundamenta inenodata illa sunt, quæ pro probatione ejusdem Tertiæ opinionis retulimus; sed illud præcipuum, quòd in Ordinatione Presbyteri Corpus traduntur ipsi potestates, Una in verum Christi Corpus, ut possit Eucharistiam consecrare, & offerre; Altera in Christi corpus mysticum, quòd est populus fidelis, ut valeat cum absolvere à peccatis. Idcirco opusesti duas distinctas materias, ac formas ad conferendas hæc duas potestates; nam etsi prima sit, & stare possit in Presbytero absque secunda; per eamdem primam obtentam ipse non habet secundam; aded ut si Episcopus moveretur post factam Ordinando traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia, unà cum recitatione formæ, talis ordinatus posset quidem consecrare Eucharistiam, ac dicere valide Missam, sed non esset habilis ad absolvendos fideles à peccatis. Castropal. d. p. 4. trañ. 27. punct. 4. n. 7. Salmanticenses de Sac. Ord. trañ. 8. c. 3. n. 41. & 42. ubi alios citant. Prout & contra, quia secunda potestas non potest stare sine prima; nec potest iniiciendus Sacerdotio obtinere facultatem absolvendi à peccatis, nisi prius receperit potestatem consecrandi Corpus, & Sanguinem Domini; sequitur dicendum, quòd si eidem iniciando ferret manus impositio cum illis verbis, *Accipe Spiritum Sanctum; quibus remisit peccata remittuntur eis &c.* trullatoria esset illa manus impositio, & prolatio illius formæ, & nullam iniciandum reciperet potestatem, ut probat Bissus mox citandus; ea repetita ratione, quòd sicut Christus Dominus primùm dedit Apostolis in ultima Cena facultatem consecrandi, & offerendi Corpus, ac Sanguinem suum; deinde post Resurrectionem, (ut habetur Joan. 20. 22.) insuspiravit, & dixit eis: *Accipite Spiritum Sanctum, quæcumque remisit peccata, remittuntur eis &c.* ita Episcopus in ordinatione Presbyterorum debet prius illidem conferre potestatem consecrandi, & offerendi Eucharistiam per traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia; dicendo *Accipe potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia Dei &c.* postea verò debet illidem dare facultatem absolvendi à peccatis, imponendo eis manus super caput, & dicendo *Accipe Spiritum Sanctum &c.* Ita tenent, ac docent Theologi Scholasticæ, ac Moralistæ, nec non Sacrorum Canonum expositores, quos citavimus supra post num. 40. quibus novissimè addit Bissus in Hierurgia tom. 2. Verb. Materia Sacramentorum num. 107. §. 90. qui subinde in sequenti §. 92. notabiliter dicit, quòd sola ultima manuum impositio,

quam facit Episcopus super ordinando Sacerdote cum illis verbis, *Accipe Spiritum Sanctum, cui remisit peccata &c.* est altera materia, & forma partialis de essentia Ordinationis Presbyteri, per quam eidem conferitur potestas absolvendi à peccatis, non autem illa prior manuum impositio, quam facit Episcopus simul cum aliis Sacerdotibus adstantibus, & quæ præcedit traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia; illa enim non est essentialis, nullum imprimè characterem, & nullam tribuit potestatem, ut asserbat Morinus supra num. 37. & quem retulimus num. 40. Hoc autem comprobat Bissus d. §. 92. duplici ratione. Prima, quia cum nondum sit data facultas consecrandi ipsi iniciando, non est capax potestatis absolvendi à peccatis. Altera, quia si hæc potestas absolvendi daretur per priorem impositionem manuum, quæ fit à pluribus Presbyteris adstantibus unà cum Episcopo, sequeretur, eodem modo cum aliis Ministris Sacramenti Ordinis, nec Episcopus sine illis posse Ordinem Presbyteratus conferre, contra doctrinam universalem Ecclesie, de qua differit idem Bissus d. tom. 2. Verb. Minister Sacramentorum num. 171. §. 38. ubi ex Cabasio in Notitia Conciliorum, cap. 2. prop. 5. narrat, Synodum Alexandrinam obtinuisse declarari à S. Julio Papa I. Anno 342. Ithyram calumniosum S. Athanasii non fuisse verum Sacerdotem, eò quia ordinatus fuerat à Collutho simplici Presbytero, non autem Episcopo. De hoc Collutho sic scribit Spondanus ad Annum Christi 315. num. 12. *Hic quoque temporibus, quibus Arius prodit, Colluthus æque Presbyter Alexandrinus, & uni ex Ecclesiis ejusdem civitatis Prepositus, se, cum non esset, Episcopum gerens, cepit ordinare Presbyteros, & docere hæresim &c.* Retenta igitur supradicta tertia opinio.

Restat, ut satisfaciamus objectioni, quæ urgetur videtur contra illam; scilicet ut respondeamus Ritualibus antiquis Græcis, & Latinis, de quibus supra num. 31. quorum silentium circa traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum amplificat Morinus, eodem num. 31. reputans ipsos Rituales libros testes omnium exceptione majores ad probandum quod per mille annos, & ultra incognita, inusitata, & nunquam adhibita fuerit dicta Calicis, ac Patenæ cum pane, & vino traditio in Presbyteris ordinandis. Respondetur primò, quòd prædicti Libri Rituales non sunt textus Canonici, nec Scriptura Sacra, ut iidem tanta, & tota fides præstari debeat, ut præstat Morinus; imò de Jure nullam videantur facere probationem, cum sint sine die, sine anno, sine sigillo publico, sine nomine scriptoris, & sint sumpti sine expressione originalis à quo fuerint transumpti. Certum est autem in Jure, quòd Scriptura etsi antiqua, etsi in aliquo publico Archivio reperta, quando est sine die, & anno, sine sigillo, sine nomine Auctoris, sine subscriptione publici Notarii, dicitur informis, & nihil probat. Ita Rota Romana part. 2. recent. Decif. 382. num. 2. & ibi Bartolus & alii DD. in Autb. Ad hæc. C. de Fide Instrumen. Puteus Decif. 136. num. 2. lib. 3. & Capycius Decif. 104. part. 2. Unde potest esse, quòd primus Scriptor alicujus, ex ipsis Ritualibus Libris inadventer omiserit verba traditionis Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum; & ab eodem libro sic imperfecto, & cum tali omissione alii Scriptores alia sumpta fecerint: & sic omnes subsequentes Rituales cum hoc mendo, & errore scripti fuerint. Hæc præsumptio confirmatur, reflectendo, quòd omnes illi Rituales sunt Gallicani, idest spectantes ad Bibliothecas, seu Archivia Monasteriorum, sive Ecclesiarum in Gallia existentium; vocantur enim ab eodem Morino iidem Rituales Pictavensis, Corbejensis, Rothomagensis, Remensis, Senonensis, & Germani, & Tuanus, loca omnia Galliana, ideoque mirum non debet esse, si error præ-

dicto, quam facit Episcopus super ordinando Sacerdote cum illis verbis, *Accipe Spiritum Sanctum, cui remisit peccata &c.* est altera materia, & forma partialis de essentia Ordinationis Presbyteri, per quam eidem conferitur potestas absolvendi à peccatis, non autem illa prior manuum impositio, quam facit Episcopus simul cum aliis Sacerdotibus adstantibus, & quæ præcedit traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia; illa enim non est essentialis, nullum imprimè characterem, & nullam tribuit potestatem, ut asserbat Morinus supra num. 37. & quem retulimus num. 40. Hoc autem comprobat Bissus d. §. 92. duplici ratione. Prima, quia cum nondum sit data facultas consecrandi ipsi iniciando, non est capax potestatis absolvendi à peccatis. Altera, quia si hæc potestas absolvendi daretur per priorem impositionem manuum, quæ fit à pluribus Presbyteris adstantibus unà cum Episcopo, sequeretur, eodem modo cum aliis Ministris Sacramenti Ordinis, nec Episcopus sine illis posse Ordinem Presbyteratus conferre, contra doctrinam universalem Ecclesie, de qua differit idem Bissus d. tom. 2. Verb. Minister Sacramentorum num. 171. §. 38. ubi ex Cabasio in Notitia Conciliorum, cap. 2. prop. 5. narrat, Synodum Alexandrinam obtinuisse declarari à S. Julio Papa I. Anno 342. Ithyram calumniosum S. Athanasii non fuisse verum Sacerdotem, eò quia ordinatus fuerat à Collutho simplici Presbytero, non autem Episcopo. De hoc Collutho sic scribit Spondanus ad Annum Christi 315. num. 12. *Hic quoque temporibus, quibus Arius prodit, Colluthus æque Presbyter Alexandrinus, & uni ex Ecclesiis ejusdem civitatis Prepositus, se, cum non esset, Episcopum gerens, cepit ordinare Presbyteros, & docere hæresim &c.* Retenta igitur supradicta tertia opinio.

Restat, ut satisfaciamus objectioni, quæ urgetur videtur contra illam; scilicet ut respondeamus Ritualibus antiquis Græcis, & Latinis, de quibus supra num. 31. quorum silentium circa traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum amplificat Morinus, eodem num. 31. reputans ipsos Rituales libros testes omnium exceptione majores ad probandum quod per mille annos, & ultra incognita, inusitata, & nunquam adhibita fuerit dicta Calicis, ac Patenæ cum pane, & vino traditio in Presbyteris ordinandis. Respondetur primò, quòd prædicti Libri Rituales non sunt textus Canonici, nec Scriptura Sacra, ut iidem tanta, & tota fides præstari debeat, ut præstat Morinus; imò de Jure nullam videantur facere probationem, cum sint sine die, sine anno, sine sigillo publico, sine nomine scriptoris, & sint sumpti sine expressione originalis à quo fuerint transumpti. Certum est autem in Jure, quòd Scriptura etsi antiqua, etsi in aliquo publico Archivio reperta, quando est sine die, & anno, sine sigillo, sine nomine Auctoris, sine subscriptione publici Notarii, dicitur informis, & nihil probat. Ita Rota Romana part. 2. recent. Decif. 382. num. 2. & ibi Bartolus & alii DD. in Autb. Ad hæc. C. de Fide Instrumen. Puteus Decif. 136. num. 2. lib. 3. & Capycius Decif. 104. part. 2. Unde potest esse, quòd primus Scriptor alicujus, ex ipsis Ritualibus Libris inadventer omiserit verba traditionis Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum; & ab eodem libro sic imperfecto, & cum tali omissione alii Scriptores alia sumpta fecerint: & sic omnes subsequentes Rituales cum hoc mendo, & errore scripti fuerint. Hæc præsumptio confirmatur, reflectendo, quòd omnes illi Rituales sunt Gallicani, idest spectantes ad Bibliothecas, seu Archivia Monasteriorum, sive Ecclesiarum in Gallia existentium; vocantur enim ab eodem Morino iidem Rituales Pictavensis, Corbejensis, Rothomagensis, Remensis, Senonensis, & Germani, & Tuanus, loca omnia Galliana, ideoque mirum non debet esse, si error præ-

dicto, quam facit Episcopus super ordinando Sacerdote cum illis verbis, *Accipe Spiritum Sanctum, cui remisit peccata &c.* est altera materia, & forma partialis de essentia Ordinationis Presbyteri, per quam eidem conferitur potestas absolvendi à peccatis, non autem illa prior manuum impositio, quam facit Episcopus simul cum aliis Sacerdotibus adstantibus, & quæ præcedit traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia; illa enim non est essentialis, nullum imprimè characterem, & nullam tribuit potestatem, ut asserbat Morinus supra num. 37. & quem retulimus num. 40. Hoc autem comprobat Bissus d. §. 92. duplici ratione. Prima, quia cum nondum sit data facultas consecrandi ipsi iniciando, non est capax potestatis absolvendi à peccatis. Altera, quia si hæc potestas absolvendi daretur per priorem impositionem manuum, quæ fit à pluribus Presbyteris adstantibus unà cum Episcopo, sequeretur, eodem modo cum aliis Ministris Sacramenti Ordinis, nec Episcopus sine illis posse Ordinem Presbyteratus conferre, contra doctrinam universalem Ecclesie, de qua differit idem Bissus d. tom. 2. Verb. Minister Sacramentorum num. 171. §. 38. ubi ex Cabasio in Notitia Conciliorum, cap. 2. prop. 5. narrat, Synodum Alexandrinam obtinuisse declarari à S. Julio Papa I. Anno 342. Ithyram calumniosum S. Athanasii non fuisse verum Sacerdotem, eò quia ordinatus fuerat à Collutho simplici Presbytero, non autem Episcopo. De hoc Collutho sic scribit Spondanus ad Annum Christi 315. num. 12. *Hic quoque temporibus, quibus Arius prodit, Colluthus æque Presbyter Alexandrinus, & uni ex Ecclesiis ejusdem civitatis Prepositus, se, cum non esset, Episcopum gerens, cepit ordinare Presbyteros, & docere hæresim &c.* Retenta igitur supradicta tertia opinio.

Restat, ut satisfaciamus objectioni, quæ urgetur videtur contra illam; scilicet ut respondeamus Ritualibus antiquis Græcis, & Latinis, de quibus supra num. 31. quorum silentium circa traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum amplificat Morinus, eodem num. 31. reputans ipsos Rituales libros testes omnium exceptione majores ad probandum quod per mille annos, & ultra incognita, inusitata, & nunquam adhibita fuerit dicta Calicis, ac Patenæ cum pane, & vino traditio in Presbyteris ordinandis. Respondetur primò, quòd prædicti Libri Rituales non sunt textus Canonici, nec Scriptura Sacra, ut iidem tanta, & tota fides præstari debeat, ut præstat Morinus; imò de Jure nullam videantur facere probationem, cum sint sine die, sine anno, sine sigillo publico, sine nomine scriptoris, & sint sumpti sine expressione originalis à quo fuerint transumpti. Certum est autem in Jure, quòd Scriptura etsi antiqua, etsi in aliquo publico Archivio reperta, quando est sine die, & anno, sine sigillo, sine nomine Auctoris, sine subscriptione publici Notarii, dicitur informis, & nihil probat. Ita Rota Romana part. 2. recent. Decif. 382. num. 2. & ibi Bartolus & alii DD. in Autb. Ad hæc. C. de Fide Instrumen. Puteus Decif. 136. num. 2. lib. 3. & Capycius Decif. 104. part. 2. Unde potest esse, quòd primus Scriptor alicujus, ex ipsis Ritualibus Libris inadventer omiserit verba traditionis Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum; & ab eodem libro sic imperfecto, & cum tali omissione alii Scriptores alia sumpta fecerint: & sic omnes subsequentes Rituales cum hoc mendo, & errore scripti fuerint. Hæc præsumptio confirmatur, reflectendo, quòd omnes illi Rituales sunt Gallicani, idest spectantes ad Bibliothecas, seu Archivia Monasteriorum, sive Ecclesiarum in Gallia existentium; vocantur enim ab eodem Morino iidem Rituales Pictavensis, Corbejensis, Rothomagensis, Remensis, Senonensis, & Germani, & Tuanus, loca omnia Galliana, ideoque mirum non debet esse, si error præ-

dicto, quam facit Episcopus super ordinando Sacerdote cum illis verbis, *Accipe Spiritum Sanctum, cui remisit peccata &c.* est altera materia, & forma partialis de essentia Ordinationis Presbyteri, per quam eidem conferitur potestas absolvendi à peccatis, non autem illa prior manuum impositio, quam facit Episcopus simul cum aliis Sacerdotibus adstantibus, & quæ præcedit traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia; illa enim non est essentialis, nullum imprimè characterem, & nullam tribuit potestatem, ut asserbat Morinus supra num. 37. & quem retulimus num. 40. Hoc autem comprobat Bissus d. §. 92. duplici ratione. Prima, quia cum nondum sit data facultas consecrandi ipsi iniciando, non est capax potestatis absolvendi à peccatis. Altera, quia si hæc potestas absolvendi daretur per priorem impositionem manuum, quæ fit à pluribus Presbyteris adstantibus unà cum Episcopo, sequeretur, eodem modo cum aliis Ministris Sacramenti Ordinis, nec Episcopus sine illis posse Ordinem Presbyteratus conferre, contra doctrinam universalem Ecclesie, de qua differit idem Bissus d. tom. 2. Verb. Minister Sacramentorum num. 171. §. 38. ubi ex Cabasio in Notitia Conciliorum, cap. 2. prop. 5. narrat, Synodum Alexandrinam obtinuisse declarari à S. Julio Papa I. Anno 342. Ithyram calumniosum S. Athanasii non fuisse verum Sacerdotem, eò quia ordinatus fuerat à Collutho simplici Presbytero, non autem Episcopo. De hoc Collutho sic scribit Spondanus ad Annum Christi 315. num. 12. *Hic quoque temporibus, quibus Arius prodit, Colluthus æque Presbyter Alexandrinus, & uni ex Ecclesiis ejusdem civitatis Prepositus, se, cum non esset, Episcopum gerens, cepit ordinare Presbyteros, & docere hæresim &c.* Retenta igitur supradicta tertia opinio.

Restat, ut satisfaciamus objectioni, quæ urgetur videtur contra illam; scilicet ut respondeamus Ritualibus antiquis Græcis, & Latinis, de quibus supra num. 31. quorum silentium circa traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum amplificat Morinus, eodem num. 31. reputans ipsos Rituales libros testes omnium exceptione majores ad probandum quod per mille annos, & ultra incognita, inusitata, & nunquam adhibita fuerit dicta Calicis, ac Patenæ cum pane, & vino traditio in Presbyteris ordinandis. Respondetur primò, quòd prædicti Libri Rituales non sunt textus Canonici, nec Scriptura Sacra, ut iidem tanta, & tota fides præstari debeat, ut præstat Morinus; imò de Jure nullam videantur facere probationem, cum sint sine die, sine anno, sine sigillo publico, sine nomine scriptoris, & sint sumpti sine expressione originalis à quo fuerint transumpti. Certum est autem in Jure, quòd Scriptura etsi antiqua, etsi in aliquo publico Archivio reperta, quando est sine die, & anno, sine sigillo, sine nomine Auctoris, sine subscriptione publici Notarii, dicitur informis, & nihil probat. Ita Rota Romana part. 2. recent. Decif. 382. num. 2. & ibi Bartolus & alii DD. in Autb. Ad hæc. C. de Fide Instrumen. Puteus Decif. 136. num. 2. lib. 3. & Capycius Decif. 104. part. 2. Unde potest esse, quòd primus Scriptor alicujus, ex ipsis Ritualibus Libris inadventer omiserit verba traditionis Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum; & ab eodem libro sic imperfecto, & cum tali omissione alii Scriptores alia sumpta fecerint: & sic omnes subsequentes Rituales cum hoc mendo, & errore scripti fuerint. Hæc præsumptio confirmatur, reflectendo, quòd omnes illi Rituales sunt Gallicani, idest spectantes ad Bibliothecas, seu Archivia Monasteriorum, sive Ecclesiarum in Gallia existentium; vocantur enim ab eodem Morino iidem Rituales Pictavensis, Corbejensis, Rothomagensis, Remensis, Senonensis, & Germani, & Tuanus, loca omnia Galliana, ideoque mirum non debet esse, si error præ-

dicto, quam facit Episcopus super ordinando Sacerdote cum illis verbis, *Accipe Spiritum Sanctum, cui remisit peccata &c.* est altera materia, & forma partialis de essentia Ordinationis Presbyteri, per quam eidem conferitur potestas absolvendi à peccatis, non autem illa prior manuum impositio, quam facit Episcopus simul cum aliis Sacerdotibus adstantibus, & quæ præcedit traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia; illa enim non est essentialis, nullum imprimè characterem, & nullam tribuit potestatem, ut asserbat Morinus supra num. 37. & quem retulimus num. 40. Hoc autem comprobat Bissus d. §. 92. duplici ratione. Prima, quia cum nondum sit data facultas consecrandi ipsi iniciando, non est capax potestatis absolvendi à peccatis. Altera, quia si hæc potestas absolvendi daretur per priorem impositionem manuum, quæ fit à pluribus Presbyteris adstantibus unà cum Episcopo, sequeretur, eodem modo cum aliis Ministris Sacramenti Ordinis, nec Episcopus sine illis posse Ordinem Presbyteratus conferre, contra doctrinam universalem Ecclesie, de qua differit idem Bissus d. tom. 2. Verb. Minister Sacramentorum num. 171. §. 38. ubi ex Cabasio in Notitia Conciliorum, cap. 2. prop. 5. narrat, Synodum Alexandrinam obtinuisse declarari à S. Julio Papa I. Anno 342. Ithyram calumniosum S. Athanasii non fuisse verum Sacerdotem, eò quia ordinatus fuerat à Collutho simplici Presbytero, non autem Episcopo. De hoc Collutho sic scribit Spondanus ad Annum Christi 315. num. 12. *Hic quoque temporibus, quibus Arius prodit, Colluthus æque Presbyter Alexandrinus, & uni ex Ecclesiis ejusdem civitatis Prepositus, se, cum non esset, Episcopum gerens, cepit ordinare Presbyteros, & docere hæresim &c.* Retenta igitur supradicta tertia opinio.

Restat, ut satisfaciamus objectioni, quæ urgetur videtur contra illam; scilicet ut respondeamus Ritualibus antiquis Græcis, & Latinis, de quibus supra num. 31. quorum silentium circa traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum amplificat Morinus, eodem num. 31. reputans ipsos Rituales libros testes omnium exceptione majores ad probandum quod per mille annos, & ultra incognita, inusitata, & nunquam adhibita fuerit dicta Calicis, ac Patenæ cum pane, & vino traditio in Presbyteris ordinandis. Respondetur primò, quòd prædicti Libri Rituales non sunt textus Canonici, nec Scriptura Sacra, ut iidem tanta, & tota fides præstari debeat, ut præstat Morinus; imò de Jure nullam videantur facere probationem, cum sint sine die, sine anno, sine sigillo publico, sine nomine scriptoris, & sint sumpti sine expressione originalis à quo fuerint transumpti. Certum est autem in Jure, quòd Scriptura etsi antiqua, etsi in aliquo publico Archivio reperta, quando est sine die, & anno, sine sigillo, sine nomine Auctoris, sine subscriptione publici Notarii, dicitur informis, & nihil probat. Ita Rota Romana part. 2. recent. Decif. 382. num. 2. & ibi Bartolus & alii DD. in Autb. Ad hæc. C. de Fide Instrumen. Puteus Decif. 136. num. 2. lib. 3. & Capycius Decif. 104. part. 2. Unde potest esse, quòd primus Scriptor alicujus, ex ipsis Ritualibus Libris inadventer omiserit verba traditionis Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum; & ab eodem libro sic imperfecto, & cum tali omissione alii Scriptores alia sumpta fecerint: & sic omnes subsequentes Rituales cum hoc mendo, & errore scripti fuerint. Hæc præsumptio confirmatur, reflectendo, quòd omnes illi Rituales sunt Gallicani, idest spectantes ad Bibliothecas, seu Archivia Monasteriorum, sive Ecclesiarum in Gallia existentium; vocantur enim ab eodem Morino iidem Rituales Pictavensis, Corbejensis, Rothomagensis, Remensis, Senonensis, & Germani, & Tuanus, loca omnia Galliana, ideoque mirum non debet esse, si error præ-

manum cum Verbis habentibus significationem eisdem ministerii, & officii, quae Verba formalia Ecclesia ipsa Orientalis non semel mutavit, ut ex Const. Apostolicis S. Clementis, & ex eorum Eulogio. Hoc idem fecit Ecclesia Latina ad majorem expressionem potestatis in Ordinibus, tam minoribus, quam maioribus collatae, addendo traditionem Instrumentorum, quae in promovendis Presbyteris sunt. Calix cum vino, & Patena cum pane. Hanc doctrinam, & distinctionem gratam, & ratam esse ait Morinus d. p. 3. de Sac. Ord. Exercit. 1. cap. 1. n. 14. non solum Canonistis, & Theologis Italis antiquis, & modernis ibi, & in lib. 8. de Sacram. Penitentiae. c. 17. per eum relatis, & a nobis d. Decif. VII. n. 28. recensitis, sed etiam Scholasticis in tota Gallia celebratissimis; inter quos connumerat Nicolaum Lambertum Virum Clarissimum, qui plurimos annos Theologiam Regis stipendiis magna cum fama, & hominum concursu Parisiis publice docuit; nec non Philippum Gamacchaem, quem appellat, alterum, dum viveret, Sorbonae luminem; atque Franciscum Hallerium doctissimum hominem, qui De Mater. & Form. Ordinat. art. 1. c. 2. §. 121. scilicet. 57. ita habet: Negandum est Materiam Sacramentorum Penitentiae, Ordinis, ac Matrimonii ab Ecclesia variatas esse in variatione formali; secundum quas a Christo instituta sunt Sacramentorum materiae. Negandum in diversis Ecclesiis eas secundum illam rationem esse diversas; quamvis materialiter, ut ita dicam, & ut res quaedam in se sunt, nec per se respectum ad Sacramentum, cuius sunt Materie considerantur, & variate fuerint, & in diversis Ecclesiis diversae sint. Alio ritu Graeci, alio Latini ordinant; alio a vobis ritu hoc tempore, alio primis Ecclesiae saeculis Ordinationes operatae sunt, manente semper eadem materia, ut est signum spiritualis potestatis tradita, quamvis diversa sit, prout diversa res ad hanc potestatem significandam assumptae sunt.

Galli hi eximii Dialectici omnem ab intellectu Morini abstulerunt difficultatem circa varietatem materiae, ac formae in Sacramento Ordinis, & praecipue in inaugurandis Presbyteris, quapropter ipsemet in d. part. 3. de Sacram. Ord. Exercit. 1. c. 1. num. 19. sic constituit: Admissa hac distinctione, nulla superest amplius difficultas, nec in varietate, quae conspicitur inter Latinos, & Graecos comparanti utriusque generis Ordinationes: nec in varietate, quae conspicitur inter Latinos solos comparanti antiquos eorum Rituales cum recentioribus: Sempiternum enim erit in promptu, & usquequaque recurrerit ad unamquamque innovationem, vel factam, vel faciendam, Christum materiam, & formas quorundam Sacramentorum in genere tantum instituisse, & universaliter decrevisse, sensibile quoddam pro materia esse ab Ecclesia assignandum, quod ex usu gentis potestatem significaret, quam tradit per illum sensibile applicationem. Hoc autem, vel illud sensibile in individuo Ecclesiam illi saeculis secundum potestatem à Christo acceptam assignasse pro materia: istis vero saeculis, atque etiam nunc, aliud sensibile, sive aliam materiam optimè de causis substituisse; vel declarando priorem esse tantum nunc accidentalem, posteriorem autem substantialem; vel priorem, & antiquam prorsus abrogando.

Hucusque Morini Verba, quibus concedit, legitimas esse duas materias, ac formas partiales; & ambas substantiales in ordinatione Sacerdotem; traditionem scilicet Calicis cum vino, & Patenae cum pane, dicente Episcopo: Accipe potestatem offerendi Sacrificii &c. & Manus impositionem, Episcopo pariter proficiente; Accipe Spiritum Sanctum, cui remiseris peccata &c. & per consequens per illa verba Morinus abrenunciat suae precedenti periculose doctrinae, quod sola materia essentialis Ordinis Presbyteratus esset Manuum impositio; & haec non illa

ultima, quam facit Episcopus dicens: Accipe Spiritum Sanctum &c. sed illa prior, quam faciunt una cum Episcopo alii Presbyteri assistentes, eam accidentalem recognoscendo.

DECISIO XXXIII. ARGUMENTUM.

Quaestiones octo curiosae, sed scitu necessariae, concernentes Materiam, & formam Ordinis Presbyteratus, proponuntur, examinantur, & resoluntur in praesenti Decisione. Deinde ostenditur, quid possit, & debeat facere Semipresbyter, id est ille, qui post contactum Calicis, & Patenae in sua Sacerdotali Ordinatione, discessit ab Ecclesia ob nimios dolores corporis, non recepta Manus Episcopi impositione cum verbis, Accipe Spiritum Sanctum &c.

SUMMARIUM.

- 1 An Calix, & Patena tangendi in ordinatione Presbyteri debeant esse consecrati?
2 Calix vacuus, & Patena sine hostia an sit materia sufficiens Ordinis Presbyteratus?
3 Patena cum hostia, & Calix vacuus, seu Calix cum vino, & Patena sine hostia an sit materia eiusdem Ordinis Presbyteratus? & n. 6.
4 Missa an celebrari possit cum sola specie Panis?
5 Norvegi an fuerit concessum celebrare Missam sine Vitis?
6 Ceremoniarum Magistri diligentia in Ordinationibus Sacris.
7 Ordinatus Presbyter tantum unius speciei panis, vel vini tantum, an sit suspensus, & Irregularis.
8 Potestas consecrandi Panem an per concomitantiam contineat potestatem consecrandi Vinum?
9 Fabulosa est dispensatio celebrandi Missam sine Vitis.
10 Tangere solummodo Calicem, vel solum Patenam an sufficiat ordinando Presbytero?
11 Polluta Ecclesia polluitur etiam Cemeterium ei contiguum.
12 Ordinandi Presbyteri qua methodo tangant simul Calicem, & Patenam.
13 Tactus Calicis, & Patenae an debeat esse Physicus, vel Moralit?
14 Hostia stans in Patena an sit tangenda ab ordinando Presbytero?
15 Calix, & Patena an ab ipso Episcopo sint tradendi Ordinando?
16 Qui per alium facit, per seipsum facere videtur.
17 Materia Sacramentis est applicanda à formam proficiente.
18 Sagenstis Civitas ubi sit?
19 Tactus Calicis, & Patenae an sufficiat factus ante, vel post prolationem Formae.
20 Simultas mathematica Materie, & Formae non requiritur in Sacramentis, sed moralis.
21 Offerri, pro offerre, an vult formam Ordinis Presbyteratus?
22 Forma haec ab alio prolata vitiat Ordinationem.
23 Ordinandus Sacerdos, si post tactum Calicis, ac Patenae, ob dolorem corporis discedat ab Ecclesia, an possit celebrare Missam?

Uae sunt itaque Materie, ac Formae partiales Ordinis Presbyteratus in Ecclesia Latina, traditio scilicet Calicis cum vino, ac Patenae cum pane sub propria forma verborum; nec non impositio manus, quam in fine Ordinationis facit Episcopus cum illis formalibus verbis: Accipe Spi-

ritum Sanctum &c. Circa primam materiam Scholastici promouent octo quaestiones, quas ne studiosi nostri ignorent, vel alibi cogantur inquirere, hic sunt breuiter proponendae, ac examinandae. Prima Quaestio est, An Calix cum Patena, quem Episcopus tangendum porrigit iniciando Presbyteratu, debeat esse una cum ipsa Patena consecratus? & an Ordinatio sit irrita, si fuerit absque consecratione? Duae sunt opiniones: Una Castropalati tom. 4. tract. 27. punct. 5. num. 5. & aliorum ibi citatorum docentium: De necessitate Sacramenti, Calicem, & Patenam consecratam esse debere, quia seculata consecratione, non sunt vasa sacrificii, neque ad sacrificium deputata. Ergo eorum traditio, & contactus ad sacrificium referri non potest, neque significare tangentem ea vasa, eo contactu in sacrificii obsequium deputari. Quare, esto, nullibi caveatur, praedicta Vasa consecrata esse debere, id est natura rei sequitur ob significationem, quam habere debet materia Ordinationis. Nec obstat, quod valide consecratur Corpus, & Sanguis Christi etiam in Patena, & Calice non consecratis; quia Eucharistiae consecratio pendet solum ex materia Panis, & Vini; at Ordinatio Presbyteri pendet ex significatione Sacrificii, quod in solis sacris Vasibus perficitur. Praeterea quomodo, si Calix, & Patena non sacri fuerint ad inaugurandum Presbyterum, sequeretur eundem ordinari posse per traditionem cuiuscumque vasculi terrei, vel lignei, nam in similibus vasibus si consecratur Eucharistia valide fieret consecratio. Ita Castropalasi ubi supra, nec non Diana part. 10. tract. 15. res. 20. §. 9. reportata à Coordinato eius opera in Coordinato tom. 3. tract. 5. res. 7. Cui adheret Quartus in Rubrica. Missal. part. 3. tit. 1. scilicet. 2. dub. 4. concludens, quod sic ordinatus non est tatus in praesenti, sed iterum sub conditione ordinari debet, ut etiam sentit Diana ubi supra §. 10.

Contrarium tamen sentit Bissus in Hierurgia Verbi. Materia Sacramentorum n. 107. §. 48. ubi ita: Quae ritur, Utrum Calix, & Patena debeant esse de necessitate consecrati? Respondeo, probabilissimam esse sententiam negativam, saltem loquendo de necessitate Sacramenti, quia in his non consecratis potest valide consecrari Eucharistia. Ergo etiam per traditionem illorum Vasorum non consecratorum poterit dari potestas ad consecrandum. Haec opinio videtur amplectenda ex hac alia ponderante ratione; quod scilicet illa est materia apta in Sacramento Ordinis, quae habet vim significandi potestatem, quae traditur ordinato. At per Calicem, & Patenam, etsi non consecrata, facta tamen iuxta usum, & formam Ecclesiae Latinae, denotatur in eorum traditione Ordinandi Presbyteris potestas, quae tunc eis confertur. Ergo sunt materia sufficiens. Nec urget obiectum factum à Diana, quod etiam quaecumque Vasa terrea, lignea, & huiusmodi dicerentur materia sufficiens Ordinis Presbyteratus; negatur enim haec paritas, & haec consequentia; quia ex eorum Vasorum aspectu non resultat demonstratio facultatis tradendae in ordinatione pro Eucharistia faciendae; siquidem etsi valide consecratur in Vasibus terreis, ac ligneis, ut erat in usu in primis saeculis Ecclesiae; attamen in praesenti, cum haec vasa sint à tanto tempore proscripta, non retinent amplius vim demonstrandi Sacerdotalem potestatem in Eucharistia faciendae, prout habent Calix, & Patena ex argento, & auro ad formam praesentium temporum, quam Ecclesia adhibet. Idcirco hanc opinionem amplectitur Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 3. q. 16. Opatovius, & Gefualdus, quos citat, licet non sequatur Diana d. res. 7. §. 10. in Coordinato.

Secunda Quaestio est, An inaugurandus Sacerdos sit vere ordinatus, si ei porrigitur tangendum Calix vacuus, ac Patena sine hostia? Ad haec quaestio-

nem concorditer respondent omnes Theologi negatiue; ea ratione, quia Concilium Florentinum in saepe citato Decreto Eugenii IV. pro Institu. Armenor. expresse enunciat, Materiam Ordinis Presbyteratus esse traditionem Calicis cum vino, & Patenae cum hostia. Ergo si desit hostia, & vinum, illa Vasa non sunt materia apta illius Ordinis. Ratio rationis est, quia non significant potestatem consecrandi, & transubstantiandi panem in Carnem, & vinum in Sanguinem Christi. Uterius nulla esset differentia inter materiam Ordinis Subdiaconatus, & Ordinis Presbyteratus. Quare Joan. della Cruz in direct. Conscien. part. 2. de Sacram. Ord. dub. 2. concl. 1. ita scribit: Materia Sacerdotis est traditio Patenae cum hostia, & Calicis cum vino; itaut si in Patena non sit hostia triticea, & in Calice vinum vitis, non manet ordinatus. Idem sentit Ledesma in Summa tom. 1. de Sacram. Ord. cap. 3. diff. 3. quibus adimplatur Bissus d. Verbi. Materia Sacramentorum num. 107. §. 99. ubi hanc ulterius reddit rationem: Necessarium est, quod in Calice sit vinum, & super Patenam hostia: eo quia in Ordinatione Presbyteri non datur potestas consecrandi Calicem, & Patenam: sed panem, & vinum; quocirca solus Calix, & Patena non erunt sufficiens Materie.

Tertia autem Quaestio difficilior, & magis agitata est. An initiandus Sacerdotio sit valide ordinatus, si ei porrigitur Patena cum hostia, sed Calix vacuus sine vino? Vel è contra Hostia cum vino, sed Patena vacua, ac sine hostia? Plurimi affirmant. Plurimi negant. Illi, qui affirmant amplectuntur opinionem, imituntur duobus fundamentis. Uno, quia potestas ad utramque speciem consecrandam est indivisibilis, & una in alia quasi per concomitantiam continetur; unde sicut in una specie reperitur totum Eucharistiae Sacramentum, quia per concomitantiam in Hostia est Sanguis Christi, & in Calice Sanguis, & Caro; sic potestas, quae per traditionem unius speciei ad consecrandam illam tribuitur, includit per concomitantiam potestatem ad aliam speciem consecrandam. Ergo quamvis una dumtaxat species porrigitur Ordinando, sit verus Sacerdos ad totam Eucharistiam consecrandam. Altero, quia ex plurimorum DD. placito valide, etsi non licite, consecrari potest in Missa una species sine altera; imò licite ex dispensatione Summi Pontificis, iuxta id, quod refert Volateranus lib. 7. Geographiae cap. 4. Onuphrius Panvinus in Chronico Anno 1490. & Fagnanus in cap. Cum venisset, num. 30. de Sac. Un. tom. 2. videlicet ab Innocentio VIII. fuisse concessum populis Norvegiae, vitibus, ac vino ob rigidissima regionis illius frigora carentibus; ut ibi Missa in sola specie panis celebraretur. Ergo similiter potest ordinari Sacerdos per unius speciei tantum traditionem. Ita Henriquez lib. 10. c. 6. n. 1. Bonacina de Sacram. disp. 8. q. Unic. punct. 3. num. 3. Filiucius, Homobonus, & alii apud inordinatum Dianam part. 3. tract. 4. res. 183. translata in Coordinatum d. tom. 3. tract. 5. res. 13. in qua adheret huic opinioni affirmativae.

Negativa vero opinio communior est, & procedit stipata majori & rationum, & Doctorum numero. Rationes sunt. Primò, quia Concilium Florentinum aperte requirit pro materia utramque speciem panis, & vini cum Patena, & Calice. Secundò, quia forma, quam profert Episcopus in traditione Calicis, & Patenae non respicit alteram partem Materiae tantum, sed utramque ex aequo. Ergo utraque pars materiae, & utraque species requiritur ex aequo ad valorem collationis Ordinis Presbyteratus. Tertio, quia Patena cum pane, & Calix cum vino non traduntur divisim, sed simul. Ergo, signum est neutram speciem divisam, seu per se solam sufficere ad validitatem Ordinationis. Quarto, quia Forma, seu verba, quae profert Episcopus in por-